

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Симона Валентинова Попова-Ралчева с научна специалност "Физиология на животните и човека",

назначена за член на научното жури със заповед № 200/02.02.2016 год. на Ректора на

Тракийския университет – Стара Загора

относно конкурса за заемане на академична длъжност **ПРОФЕСОР** по научната специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“, област на висше образование б. 0. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина

1. Конкурсът за професор е обявен в ДВ бр. 90/ 20.11.2015 г. за заемане на академична длъжност **ПРОФЕСОР** по научната специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“, за нуждите на катедра „Общо животновъдство“ към ВМФ към ТрУ – Стара Загора.

2. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата.

На обявения конкурс са се явили 2 кандидати – доц. д-р Красимира Узунова от катедра „Общо животновъдство“ към ВМФ към ТрУ – Ст. Загора и доц. д-р Иван Димитров Иванов от Земеделски институт - Ст. Загора.

Според закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, доц. д-р Кр. Узунова и доц. д-р Ив. Димитров са извървели логичния път на своето развитие за заемане на длъжността „професор“. Доц. д-р Кр. Узунова е получила средно образование във Френска гимназия-Ст.Загора, а висше – във ВФ, ВИЗВМ-Ст. Загора. Кандидатът е защитил дисертация за получаване на образователна и научна степен “Доктор” на тема: „Изследване върху състоянието на някои хигиенотехнологични показатели на животновъдни обекти за кучета“. Доц. д-р Кр. Узунова е хабилитирана като доцент по научната специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“ към катедра „Общо животновъдство“ към ВМФ към ТрУ-Ст. Загора. Има общ трудов стаж 32 г., от които 29 г. научнопреподавателски.

Доц. д-р Ив. Димитров е получил средно образование в Техникум по Ветеринарна медицина, Ст. Загора, а висше образование – във ВИЗВМ, гр. Ст. Загора – зооинженер. Кандидатът е защитил дисертация за получаване на образователна и научна степен “Доктор” на тема: „Поведенчески реакции и определяне типа поведение при млечни овце“ по научната специалност „Благополучие и хуманно отношение при с/с животни (animal welfare)“. Доц. д-р Ив. Димитров е хабилитиран като ст.н.сътрудник Ист. (доцент) по Приложна етология „Овцевъдство и козевъдство“- към Институт по животновъдни науки-Костинброд. Общ трудов стаж от 29 г., от които 28 научен.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Представените от кандидатите документи са съгласно изискванията на чл. 88 от Правилника за развитие на академичния състав в Тракийския университет – Стара Загора.

След първата хабилитация представените материали за рецензиране могат да се представят в таблица (според наукометричните критерии на ВМФ, ТрУ), даваща много ясна визуализация за изпълнението на изискванията за заемане на академичната длъжност.

	Доц. Кр. Узунова	Доц. Ив. Димитров
Научноизследователска дейност		
Научни публикации след хабилитиране	46	57
Реални публикации:		
- с импакт фактор	5	7
-без импакт фактор	34	27
-статии в реценз.сборници/с доклади от науч.прояви	8	23
Водещ автор в статии:		
-самостоятелни	-	6
-първи	11	17
-втори	4	22
-последен	31	12
Участия в научни форуми:		
-национални с международно участие	6	13
-международн	3	23
Монографии	2	1 на български 1 на английски
Участие в изследователски проекти след хабилитиране:		31 общо
-национални	5	23
-международн	-	6
-ръководител	-	2
Ръководство на докторанти	1 незашитил	1
-консултант	-	1 международен
Цитирания общо:	58	507
-в списания без IF	47	266
- в списания IF	9	241
Импакт фактор общ	5,445	416,333
-от публикации	1,932	14,734
-от цитирания	3,513	401,599
, „H“- индекс	-	4
Участия в редколегии:		
- национални	-	-
-международн	1	1
Участия в научно жури за „професор“	-	1
Членство в международни научни дружества	-	3
Патенти	-	1 Сертификат № 10645 за нова порода животни
Книги	-	1 с международен колектив
Учебно-преподавателска дейност		

Часове учебна заетост	лекции 84 часа и упражнения 216 часа 5 бр.	
Лекции в чужбина		23 часа
Учебници	1	-
Ръководства	5	1 Наръчник на фермера

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност.

Доц. Кр. Узунова

Учебно-преподавателската дейност на кандидата е свързана с извеждане на основни курсове (лекции 84 часа и упражнения 216 часа) по „Ветеринарна хигиена, етология и защита на животните”. Аудиторните и извънаудиторни занятия на кандидата са съгласно норматива по КТД в ТрУ. Доц. Кр.Узунова е представила Заповед от Ректора на ТрУ за зачисляване на докторант, но няма данни за завършване на докторантурата през м. март 2016 г. Била е на 2 специализации във Франция и 2 – по програма Еразъм в Турция.

Доц д-р Ив. Димитров

Със Сертификат от Universita degli Studi di Sessari (Италия) кандидатът доказва провеждане на 2 семинара за PhD студенти (не са отбелечани брой часове) и че е консултант на 1 докторант от университета. Бил е ръководител на 1 докторант в България, защитил през 2006 г. Участвал е като консултант в Международната програма на EC PHARE Demonstration Farm Extension Project. Бил е на 3 дългосрочни специализации във Франция.

5. Характеристика на представените научни трудове/публикации.

Доц. Кр.Узунова

От представените от списъка на кандидата 49 статии № 31, 38 и 43 не подлежат на рецензиране, но се приемат като научна активност тъй като са резюмета в Сборници от международни форуми. Статии № 16, 28 и 30 са обзори без лични проучвания и позиция на кандидата. Доц. Кр.Узунова няма самостоятелни публикации. Научните интереси на доц. Кр.Узунова са свързани основно с поведение на кучета, което показват и статиите, в които тя е първи (11 бр.) и втори автор (4 бр.). Направена е характеристика на отглеждането на кучета и категоризация на обектите за отглеждане на тези животни. Проведени са редица етологични експерименти, свързани с поведенческите активности на различни породи кучета с цел обстойно изследване социализирането на кучето съобразно типа на нервната система. Търсени са начини за редуциране на безпризорната кучешка популация. Проучени са страх, агресия и различни обсесивнокомпултивни нарушения. В останалите 31 статии, които имат импакт фактор (4 бр.) и импакт-ранг (11 бр.) тя е съавтор на последните места. Общийт импакт фактор на доц. Кр.Узунова е 5,445. Импакт-рангът е междинен етап за получаване на импакт фактор на някое списание и не е наукометричен показател. Няма

представени данни за H индекс. Този показател се изчислява автоматично от Google Scholar Citation и е обективен.

Учебниците и монографиите са представени само като корица и съдържание, поради което трудно може да се даде преценка каква научна стойност имат. От представеното за второто издание на учебника на доц. Кр. Узунова мога да направя извод, че обединявайки три различни научни области в една, вероятно се объркват представите на студентите за „благополучие на животните”.

Доц. д-р Ив. Димитров

От представените от списъка на кандидата 57 статии на бр. е самостоятелен автор, а водещ на 39 (на 17 бр. първи автор, на 22 бр. втори). Съавтор е на колектив в 12 статии, от които 2 международни. В съавторство с международен колектив е издадената книга. Кандидатът е провел задълбочени научни изследвания в области, които тематично може да се разделят като: критерии за оценка на благополучието на животните и връзката им с продуктивността, физиологията, естествения имунитет и здравословното състояние на животните.

Монографията съдържа 31 научни труда на кандидата, от които 10 статии (на 9 кандидатът е първи автор) са от представените за рецензиране публикации. Разглеждано е поведението на животните като основен принцип при оценка на благополучието (welfare). Монографията има научно-приложен характер. Изследванията, провеждани по тематичните направления показват доц. д-р Ив. Димитров като изграден учен в областта на научна специалност „Благополучие на животните”.

Представени са 507 цитирания (без автоцитиране и свързани цитирания) на 47 научни публикации. Научните трудове са цитирани от чуждестранни (76 бр.) и български (68 бр.) издания; в списания с импакт фактор (241 бр.); в дисертации (77 бр.); книги и сборници (45 бр.). Общийт импакт фактор на доц. д-р Ив. Димитров е 416,333. Н-индексът на кандидата е 4. Това е важен научометричен показател за разпространението и цитирането на резултатите от научните му изследвания в националните и международни научни среди. Той е показател и за значимостта на научните публикации на даден учен, защото се получава в зависимост от цитираните публикациите в индексирани от Scopus списания.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси.

Доц. Кр. Узунова

Представената от кандидата справка за приносите приемам с известна резерва, тъй като по мое мнение, се нуждаят от прецизиране. Според мен приносите са само в проучванията при кучета, които са: установяване на 4 типа ферми за кучета в страната и разработване на чек-листи за хигиенотехнологична преценка на тези ферми; анализ на етиологията, разпространението, диагностиката и профилактиката на няколко патологични състояния при кучето; провеждане на редица етологични експерименти, свързани с поведенческите активности (хранене, движение,

любопитство, страх, агресия, доверчивост, спокойствие и пр.) на различни породи кучета за изследване социализирането на кучето, съобразно типа нервна система. С научно-приложен принос е изследването върху начините за редуциране на безпризорната кучешка популация. Проучени са страх, агресия и различни обсесивнокомпултивни нарушения при кучето.

Понятията „продуктивни и работни животни“ са преведени от френски. Относно „Патоетологията“, тя не би трябвало да е обект на дисциплините „Зоохигиена“, „Етология и защита на животните“, които изучават нормалното поведение на животните и отклоненията в поведението, преди те да са се превърнали в болест т.е. в патология.

Според мен, другите представени приноси са изводи от проведените изследвания, направени в останалите статии.

Доц. д-р Ив. Димитров

Приносите в научната област на кандидата са значителни. Те са както с научно-теоретично, така и с научно-приложно значение. Представени са поведенческите, физиологични, имунологични, психо-невро-ендокринологични, когнитивни, здравословни и продуктивни резултати и доказателства за наличието на емоционални разлики между отделни типове темперамент, което служи като основа за нов подход за оценка на благополучието (welfare) при групово-отглеждане селско-стопански животни. Посочените изследвания имат **оригинален теоретичен принос** за изясняване механизмите на положителните емоции и стреса при лактиращи животни, а също и важно значение за практиката относно подобряване системите на отглеждане при животни отглеждани групово, както и за установяване на нови, емоционални, когнитивни и поведенчески критерии за оценка на благополучието. Разкрити са важни страни в областта на научна специалност „Благополучие на животните“ с възможности за приложение. В основната си част в изследванията са използвани съвременни изследователски методи, което дава възможност за научно обосновани изводи като: различия в плодовитостта между спокойния и нервния темперамент на животните; чувствителност към стресови въздействия и стойностите на лизоцима и комплемента в кръвния serum. Направена е оценка на темперамента и поведението, и влиянието им върху технологията на машинно доене и отглеждане при млечни овце и агнета от различни възрасти. Изследванията показват, че са налице комплекс от технологични проблеми, които трябва да се имат предвид при селекцията на млечни овце и технологията на машинно доене (Оригинални приноси с научно и практическо значение).

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направеният анализ на цялостната дейност на доц. Кр. Узунова и доц. д-р Ив. Димитров ми дава основание да дам **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и на двамата кандидати.

Въз основа на научната и научно-приложна дейност на доц. д-р Ив. Димитров, тяхната значимост, съдържащите се в тях перспективни, методични, научни и приложни приноси, високият брой наукометрични характеристики, способността да ръководи докторанти, считам, че доц. д-р Ив.

Димитров отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Тракийския университет за заемане на академичната длъжност „професор“. Всичко това ми дава основание да дам **ПРЕДИМСТВО** на цялостната дейност на доц. д-р Ив. Димитров пред тази на доц. д-р Кр. Узунова.

Позволявам си да предложа на членовете на почитаемото Научно жури и членовете на Факултетния съвет на Тракийския университет също да гласуват положително за присъждане на доц. д-р Иван Димитров Иванов академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Зоохигиена и организация на ветеринарното обслужване“, за нуждите на катедра „Общо животновъдство“ към ВМФ към ТрУ – Стара Загора.

25.04.2016 г.

Гр. София

ИЗГОТВИЛ:

(Док. д-р Симона Попова-Ралчева)